

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Beslut

1 (12)

Datum

2022-03-17

Ärendebeteckning

218-1201-2022

218-1022-2022

Enligt sändlista

Elektronisk delgivning

Beslut om skydds jakt efter skarv i Östersjön, Uppsala län

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att skydds jakt får bedrivas efter maximalt 500 storskarvar (*Phalacrocorax carbo*) årligen, inklusive underarten mellanskarv (kallas fortsättningsvis skarv), längs den del av östersjökusten som hör till Uppsala län, för att förhindra allvarlig skada på fisket (A) samt för att skydda känsliga fiskbestånd (B).

Skyddsjakten medges enligt villkoren nedan.

Länsstyrelsen beslutar att jakten får bedrivas på allmänt vatten, liksom på sådana holmar, klippor och skär, som inte hör till något hemman, inom Uppsala län.

I övrigt avslås ansökan.

Länsstyrelsen beslutar att beslutet ska gälla utan hinder av att det överklagas.

Villkor:

För att förhindra allvarlig skada på yrkesfiske (A)

- Innehavare av yrkesfiskarlicens längs kusten får bedriva skydds jakt efter skarv med skjutvapen inom 300 m från fasta och rörliga fiskeredskap (inte handredskap) för yrkesfisket.
- Tillståndet gäller från 1 mars till och med 31 juli årligen och som längst t.o.m. 31 juli 2024.
- Maximalt 300 skarvar/år får fällas med stöd av tillståndet.
- Fiskare med yrkesfiskarlicens får ta hjälp av jägare som på uppdrag utför skyddsjakten.

För att skydda känsliga fiskbestånd (B)

- Innehavare av yrkesfiskarlicens, jakträttshavare samt de som har tillstånd av Länsstyrelsen enligt § 47 första stycket jaktförordningen får bedriva skydds jakt efter skarv i de delar av Östersjön som ligger i Uppsala län.
- Maximalt 200 skarvar/år fällas med stöd av tillståndet.
- Skyddsjakten får bedrivas 1 mars – 31 juli årligen och som längst tom 2024 inom fiskfredningsområden.
- Skyddsjakten får bedrivas 1 mars – 15 oktober årligen och som längst tom 2024 vid den sträcka av Dalälven som markerats på karta (bilaga 2).
- Skyddsjakten får bedrivas 1 mars -15 juni och 1 augusti – 31 december årligen och som längst tom 2024 på vatten grundare än 3 meter (markerat på sjökortet).

Gemensamma villkor (A och B)

- Skyddsjakten får ej bedrivas närmare än 300 meter från boplats för skarv, havsörn eller fiskgjuse.
- Skydds jakt på skarv är tillåtet med skjutvapen av lägst klass 3 samt hagel av kaliber 12, 16 och 20.
- Skyddsjakten får bedrivas från båt försedd med motor utan att kravet i 20 § jaktförordningen, att motorn ska ha varit avstängd minst en minut, är uppfyllt.
- Skyddsjakten ska i möjligaste mån ske efter ungfåglar (brungrå fåglar med ofta tydligt ljus buk).
- Skyddsjakten ska ske med jakträttshavarens och markägarens tillstånd.
- Skyddsjakten får inte bedrivas i strid mot bestämmelser om skydd av områden enligt miljöbalken, såsom fågelskyddsområden, sälskyddsområden, Natura 2000-områden och naturreservat med bestämmelser om jakt.
- Inom 500 m från fågel- eller djurskyddsområde är all skydds jakt förbjuden under rådande tillträdesförbud.
- Skyddsjakten ska bedrivas med största möjliga hänsyn till såväl berörd art som övrig fauna samt rekreationssökande allmänhet. Speciell hänsyn måste tas vad gäller den hotade skräntärnan.
- Med tanke på risk för blyförgiftning ska fällda skarvar tas omhand på ett tillfredsställande sätt för att undvika att de konsumeras av rovfåglar.
- Rapportering av antalet skjutna skarvar samt var dessa har fällts ska ske via rapporteringstjänsten på Länsstyrelsens

hemsida under rubriken skarv, www.lansstyrelsen.se/upsala/djur/jakt-och-vilt.html, senast 1 dygn efter att skarv skjutits. Det åligger den som bedriver jakt med stöd av detta tillstånd att minst en gång per dag uppdatera sig om återstående tilldelning på sidan ovan.

Den som bedriver jakt efter skarv med stöd av detta tillstånd ska rapportera jaktresultatet till Länsstyrelsen. Av rapporten ska framgå:

- hur många skarvar som fällts, uppdelat på årsungar respektive äldre,
- dag och plats för respektive fälld skarv (tex genom markeringar på sjökortet eller i bifogad lista)
- om ringmärkt fågel skjutits (ring sänds till Naturhistoriska Riksmuseet, se inskriptionen),
- vilken effekt jakten haft och värdefulla erfarenheter i övrigt,
- hur många skarvar som fällts genom skydds jakt vid fasta och rörliga fiskeredskap

Länsstyrelsen erinrar om att jaktlagstiftningens regler i övrigt gäller för jakt som bedrivs med stöd av detta tillstånd.

Blyhagel får inte användas vid jakt i våtmark (ett vegetationstäckt område där vattenytan är nära under, i nivå med eller nära över markytan och där vattennivån tillåts variera med de naturliga säsongvariationerna) eller vid jakt över grunda delar av öppet vatten.

Skulle omständigheter uppkomma eller förhållandena ändras äger Länsstyrelsen rätt att ändra eller upphäva beslutet.

Beskrivning av ärendet

En ansökan om skydds jakt efter skarv längs Östersjökusten i Uppsala län inkom den 15 februari 2022. Syftet med jakten är att förhindra allvarlig skada på fångst, redskap och att skydda känsliga fiskbestånd. Ansökan avser tre år och är uppdelad på tre områden som totalt föreslås en kvot på 800 skarvar:

1. Naturreservatet Gräsö östra skärgård
2. Allt salt eller bräckt vatten inom 500 m från sådant vatten inom Uppsala län som utgör enskilt och samfällt vatten med enskild och samfälld fiskerätt samt

3. Allt salt eller bräckt vatten inom 500 m från sådant vatten inom Uppsala län som utgör allmänt vatten med allmän fiskerätt.

Anledningen till uppdelningen uppges vara att större delen av skarvarna kommer att fällas inom problemområden. Ansökan innehåller förslag om avlysningssystem där Länsstyrelsen ansvarar för att informera om antal fåglar som finns kvar att skyddsjaga inom respektive område.

Det föreslås jakt med skjutvapen och användning av båt med medgivande av undantag från att motorn ska vara avslagen. Ansökan anger förutom yrkesfiskare även jakträttshavare och deras gäster som utövare. Tid för skyddsjakten anges som 1 april – 15 juni och 1 augusti – 31 december. För yrkesfiskare och husbehovsfiskare med allmän och enskild fiskerätt föreslås skyddsjakt året om inom 300 m från fiskeredskap med start 15 april.

Skador uppges främst vara på fångst och nät. Huvuddelen av fisket sker som husbehovsfiske av enskilda med nät. Då dessa inte kan få någon ersättning för skador på fångst och redskap finns inget underlag för att kvantifiera skadorna. Skadorna bedöms dock överstiga vad som kan anses normalt eller rimligt att tolerera samt ligga över den nivå som den enskilde bör tåla.

För skador på fångst och redskap bland yrkesfiskarna hänvisar ni till offentlig statistik.

Ni anser vidare att skyddsjakten behövs för skydd av känsliga fiskbestånd i grunda områden som är viktiga "barnkammare" för de flesta fiskarter och därför bör skyddas från predation av skarv.

För Gräsö naturreservat lyfts behovet att skydda och bevara ett stort sammanhängande skärgårdsområde och dess biologiska mångfald i ett väsentligen oförändrat skick. Ni menar att skarven kommer att påverka området och även den biologiska mångfalden.

Den 28 januari 2022 inkom ansökan från Älvkarleby fiskevårdsområdesförening om skyddsjakt efter skarv inom utpekad sträcka av Dalälven (markerad i karta i bilaga 2) och inom Dalälvens fredningsområde. Syftet med jakten är att förhindra allvarlig ekonomisk skada på fisket i Dalälven och skydda havsöringsmolt vid utsättning och havsöring under uppväxt på dess uppväxtplatser. Ansökan avser perioden 1 mars- 15 oktober 2022 och jakt efter 300 skarvar från land och båt med motor på.

Länsstyrelsen har mottagit rapporter från tidigare beviljade skyddsjakter. År 2021 fälldes 104 skarvar vid fiskeredskap och 71 skarvar fälldes för att skydda fiskbestånd. Utöver det fälldes 200 skarvar för att skydda utsättning av fisk.

Motivering till beslutet

Gällande bestämmelser

Skarven är fredad från jakt enligt 3 § jaktlagen och bilagorna till jaktförordningen. Enligt 23 a och 29 §§ jaktförordningen får Länsstyrelsen ge tillstånd till skyddsjakt om det inte finns någon annan lämplig lösning, om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde och för att förhindra allvarlig skada på bl.a. fiske, vatten eller annan egendom eller för att skydda vilda djur eller växter eller bevara livsmiljöer för sådana växter eller djur.

Enligt 9b jaktförordningen ska det i föreskrifter eller beslut som avses i 11, 14 och 15 §§, 20 § 2 samt 21, 23 a-23 d, 24, 24 c, 29 och 31 §§ anges

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor i övrigt som behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer ske

Enligt 31 § jaktlagen får jakt inte bedrivas från motorfordon. Länsstyrelsen får enligt 21 § jaktförordningen besluta om undantag från förbudet att jaga från motorfordon när det gäller jakt efter bl.a. skarv. Trots förbudet får enligt 20 § jaktförordningen jakt bedrivas från båt försedd med motor under förutsättning att motorn är avstängd och minst en minut förflutit sedan motorn stängts av.

Enligt första stycket 12 § jaktlagen gäller att på allmänt vatten, som gräsar till en fastighets strand, har fastighetsägaren jakträtt intill ett hundra meter från strandlinjen.

Enligt andra stycket 12 § jaktlagen gäller att på annat allmänt vatten liksom på sådana holmar, klippor och skär, som inte hör till något hemman, får jakt bedrivas endast efter särskilt tillstånd enligt 47§ från länsstyrelsen.

Enligt 14 b § förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter får patroner som är laddade med blyhagel inte användas vid jakt på våtmarker eller vid jakt över grunda delar av öppet vatten.

I 47 § jaktförordningen står att genom beslut i det enskilda fallet eller genom föreskrifter får länsstyrelsen meddela tillstånd till jakt på sådant allmänt vatten och sådana holmar, klippor och skär som avses i 12 § andra stycket jaktlagen (1987:259).

Enligt 19) bilaga 4 i jaktförordningen får storskarv jagas för att förebygga skada (dock inte närmare än 300 meter från boplats för skarv, havsörn eller fiskgjuse):

- vid fasta och rörliga fiskeredskap (inte handredskap) samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana redskap den 1 aug.-28 (29) feb.
- vid fiskodling och utsättningsplatser (inom sju dygn innan och sju dygn efter utsättningsstillfälle) samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana områden den 1 juli-30 juni.
- i fredningsområden för fisk den 1 aug.-28 (29) feb.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får länsstyrelsen förordna att beslut ska gälla utan hinder av att det har överklagats.

Länsstyrelsens bedömning

Skydds jaktens påverkan på storskarvens bevarandestatus

I den nationella förvaltningsplanen för storskarv gör Naturvårdsverket bedömningen att storskarven uppfyller kriterierna för gynnsam bevarandestatus och att förvaltningen kan koncentreras till att förebygga och/eller förhindra allvarlig skada.

Skyddsjakten är inte en populationsbegränsande jakt då omfattningen av jakten kan ses som ringa. Jakten anses endast vara befogad som skrämelmetod. Tidigare medgivna skyddsjakter har visat sig ha en marginell påverkan på regionala bestånd, vilket överensstämmer med Naturvårdsverkets bedömning i den nationella förvaltningsplanen för skarv.

Regionalt har antalet häckande skarvar varit relativt oförändrat under den senaste tiden. En skydds jakt på 500, främst icke häckande skarvar bedöms inte riskera den regionala statusen eller utbredningen. Länsstyrelsen bedömer därför att en begränsad skydds jakt inte kommer att försvåra upprätthållandet av skarvens gynnsamma bevarandestatus regionalt eller nationellt.

Allvarlig skada

För att skydds jakt efter skarv ska kunna beviljas krävs att samtliga förutsättningar i 23 a § jaktförordningen är uppfyllda. I detta fall

innebär det att skyddsjakten krävs för att förhindra allvarlig skada på fiske.

Enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för skyddsjakt avser skälet för allvarlig skada främst skador på egendom. Riktlinjerna säger även att i fråga om fåglar bör endast allvarliga skador på gröda, boskap, skog, fiske och vatten avses. Naturvårdsverkets vägledning anger att med skada bör avses påverkan av vilt på egendom som medför ekonomiska förluster eller ökade kostnader. Rena olägenheter samt skador som får anses vara en normal affärsrisk för verksamheten bör inte omfattas av vad som är att betrakta som allvarlig skada.

Av det underlag som lämnats in i ärendet kan inte slutsatser dras över hur stora skadorna är för fiskenäringen längs kusten. Det kan inte heller i underlaget till ärendet bedömas hur stort värdet är av de skador som skarven orsakar fångad fisk i fiskeredskap. Det framgår dock att det föreligger ekonomiska förluster samt skador på fångst och redskap. Den del som avser husbehovsfiske saknar dokumentation och värdet av denna verksamhet är okänd. Utifrån aktuell forskning bedöms dock risken för allvarlig skada ändå kunna föreligga utifrån de riktlinjer som anges i EU-kommissionens vägledning Great cormorant - Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/17/EC.

Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att det finns allvarliga skador av skarv på yrkesfisket i form av skador på fångad fisk och redskap samt förlorad fångst samt risk för skada på känsliga fiskbestånd.

Annan lämplig lösning

Länsstyrelsen bedömer att andra lämpliga lösningar i praktiken saknas. Lösningar i form av skrämselfätgärder och skarvsäkra redskap saknas eller bedöms inte vara tillräckligt effektiva.

Länsstyrelsen bedömer att det finns skäl att bevilja skyddsjakt. Skyddsjakten anses endast vara befogad som skrämselfetod i syfte att få skarven att hålla sig borta från fiskeredskap kopplade till yrkesfiske samt för att skydda känsliga fiskbestånd.

Länsstyrelsen anser att detta syfte uppnås med hjälp av beslutets villkor.

Övrig motivering

Enligt den nationella förvaltningsplanen har troligtvis skyddsjakt under hösten en obetydlig effekt på regionala bestånd, men om den genomförs så att skrämselfeffekten maximeras skulle den kunna få skarvarna att i högre grad undvika känsliga områden. För att få avsedd effekt, det vill säga att andra skarvar blir rädda för att fiska vid redskap, behöver jakten ske när många skarvar uppehåller sig där. För att varje skjutna skarv ska leda till så många skrämmda skarvar som

möjligt bör jakttillfällena spridas över tid. Tidigare utförda skyddsjakter har visat sig ha en positiv effekt då skarvarna tycks bli skyggare för varje tillfälle som skyddsjakt bedrivs under säsongen.

För många känsliga fiskbestånd är antalet lekplatser en begränsande faktor för beståndens storlek. De områden där lekplatser finns har därför stor betydelse. Dessa lek- och uppväxtområden är trånga, grunda vatten som väl passar skarvens fiske eftersom fisken har svårt att undkomma.

Enligt uppskattningar från HaV (rapport 2021:6 fångas betydligt mer abborre vid fritidsfiske än vid yrkesfiske. Vår- och sommartid samlas gärna stora mängder abborre på grundare vatten för bland annat lek. Bestånden är lokala och deras status påverkar i stor utsträckning av lokala förutsättningar och rådande klimatförhållanden. Yrkes- och fritidsfiskets fångster bedöms vara långt lägre än den från säl och skarv (fiske 36%, skarv 40%, säl 13%). En relativt stor påverkan av skarv har också påvisats av Hansson et al. 2018, Competition for the fish – fish extraction from the Baltic Sea by humans, aquatic mammals, and birds i (ICES Journal of Marine Science 2017, 75:3 2018), och Boström (Fish predation by the great cormorant (*Phalacrocorax carbo sinensis*) 2013) visade att i Lövstabukten i norra Uppsala län bestod skarvens diet till stor del av abborre. Abborrbestånden längs Uppsalakusten har visat en vikande trend de senaste åren.

Detta gör att Länsstyrelsen anser att det finns skäl att bevilja skyddsjakt efter skarv på vattenområden grundare än 3 meter eftersom känsliga fiskarter ansamlas på sådana platser och forskning tyder på att skarven har en betydande påverkan på bestånden på lokal nivå. I förlängningen föreligger därför risk för allvarlig skada både för fritidsfisket och yrkesfisket. Bedömningen anses också ligga i linje med de riktlinjer som anges i EU-kommissionens vägledning Great cormorant - Applying derogations under Article 9 of the Birds Directive 2009/147/EC.

Jakt vid etablerade skarvkolonier undantas av etiska skäl men även för att risken för oönskad expansion av skarvens utbredning bedöms öka vid en sådan skyddsjakt. Jakten på häckande fågel ska i möjligaste mån undvikas. Därför bör skyddsjakten inriktas på yngre fåglar och ske långt från skarvkolonierna.

Mot bakgrund av det intresse som motiverar skyddsjakten och risken för att allvarlig skada kommer att uppstå, bör beslutet kunna genomföras skyndsamt.

Antalet begränsas till totalt 500 skarvar årligen under tre år. Under den gångna säsongen sköts 375 av de tilldelade kvoterna på totalt 700

skarvar (300/200/200). Därför bedöms 500 skarvar per år vara ett rimligt antal för skyddsjakten.

Uppstår behov av en utökad kvot kan det sökas varvid Länsstyrelsen kan hantera ärendet skyndsamt enligt gällande praxis för skyddsjaktsärenden.

Delar av skyddsjakten som ansökningarna omfattar kan bedrivas som skyddsjakt på enskilda initiativ med stöd av bilaga 4 i jaktförordningen. Det innebär att skyddsjakten kan utföras utan ansökan till Länsstyrelsen för att förebygga allvarlig skada under de tider som anges i förordningens bilaga 4. Länsstyrelsens beslut behandlar enbart de delar som inte är reglerade i bilaga 4 i jaktförordningen.

Övriga delar av ansökningarna avslås på grund av att Länsstyrelsen bedömer att skyddsjakten bör omfatta hela kustområdet med samma regler och att fler reservat än Gräsö östra skärgård är berörda.

Länsstyrelsen gör den samlade bedömningen att det finns skäl att bevilja skyddsjakt med villkor enligt ovan för att förhindra allvarliga skador av skarv på yrkesfisket i form av skador på fångad fisk och redskap samt förlorad fångst samt för att förhindra skada på känsliga fiskbestånd.

Länsstyrelsen bedömer också att det finns skäl att med stöd av 59 § jaktförordningen föreskriva att detta beslut ska gälla även om det överklagas.

Information

I det fall behov finns till ytterligare jakt är sökandena med detta beslut inte förhindrade att ansöka om utökat tillstånd.

Om skyddsjakt bedöms nödvändigt för att förhindra allvarlig skada för fisket under häckningsperiod i ett Natura-2000 behövs en anmälan till länsstyrelsen om samråd enligt 12:6 § miljöbalken.

Det bör understrykas att det är det förväntade ekonomiska bortfallet exempelvis genom utebliven eller skadad framtida fångst som utgör motivet till beslut om skyddsjakt för att förhindra allvarlig skada. Skarvens effekter på fiskbestånden måste bedömas från fall till fall och kan förväntas skilja mellan arter, platser och tidpunkter.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Jonas Bergman med vilthandläggare Lars Plahn som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsfiskekonsulent Daniel Brelin och vilthandläggare Nathalie Kindbladh deltagit

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista:

Producentorganisationen Kustfiskarna Bottenhavet,
Gräsö/Öregrunds Yrkesfiskaförening,
Jägareförbundet Uppsala län
Älvkarleby fiskevårdsområdesförening

Kopia till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se,
Upplands Ornitologiska Förening, info.uof@gmail.com,
Svenska Jägareförbundet Uppsala, lars.bjork@jagareforbundet.se
Jägarnas Riksförbund Uppsala, uffe.ulim@gmail.com

Bilagor

1. Överklagandehänvisning förvaltningsrätten
2. Karta för skydds jakt vid Dalälven

Ni kan överklaga beslutet hos förvaltningsrätten

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos förvaltningsrätten.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Uppsala län antingen via e-post; uppsala@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Uppsala län, 751 86 Uppsala.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Skriv också följande uppgifter, om ni inte tidigare lämnat dem:

- Person- eller organisationsnummer.
- Telefonnummer där ni kan nås dagtid (med undantag för nummer som avser ett hemligt mobilabonnemang som behöver uppges endast om rätten begär det).
- E-postadress.
- Annat som har betydelse för att domstolen ska kunna nå er.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, uppsala@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 30 00. Ange diarienummer 218-1201-2022 och 218-1022-2022.

Bilaga 2 Karta

Länstyrelserna
2022-03-04

Länstyrelsens beslut 218-1201-2022, 218-1022-2022

